

ВЪВЕДЕНИЕ

„Ползите от доброто име и слава се виждат постоянно, ала те са малки в сравнение с онези, които не се виждат и които идват от само себе си, без ти да знаеш откъде, довеяни от доброто мнение за теб. Затова съвсем благоразумно е казано, че доброто име струва повече от голямото богатство.“

Фр. Гуичардини (1483 – 1540 г.)

Настоящата 2021 г. е юбилейна за професията на тези, които днес наричаме независими финансови одитори. Едно прекрасно доказателство за приемственост се крие в годините 1931, 1991, 1996, 2021 г. Преди 90 години, на 17 април 1931 г., в Държавен вестник е публикуван *Закон за Института на заклетите експерт-счетоводители*. С това България става една от все още малкото европейски страни, която с нарочен закон регламентира тази професия. А тя е повикана от обществената необходимост за независими счетоводители, които да служат на общите интереси. Самото време е имало нужда от тях и то ги създава. Днес ние оказваме заслужено уважение към тези няколкостотин от най-образованите специалисти – счетоводи в страната, на които търговците, съдебната система, а и обществото като цяло са се доверявали. Защото освен очаквания професионализъм, те са положили и клетва! Това са хората, които са сложили началото, при това в условията на стопанска криза, а в последствие на политически сътресения, разрушителна война и промяна в обществено-политическия строй. Работили са в интерес на обществото и това не е забравено.

Преди 30 години, в самото начало на 1991 г., беше приет *Закон за счетоводството*. Това беше първият закон на очакваната от всички икономическа реформа за преход към свободно стопанство и пазарна икономика. При това законът беше одобрен от Великото народно събрание, чиято основна цел беше да приеме нова

Конституция и с това да се осигури мирен политически и икономически преход в страната. С този закон професията на независимите професионални счетоводители се завърна от изгнанието, на което социалистическият обществено-политически строй я беше осъдил. Затова ние отдаваме нашето уважение към хората, които имаха смелостта и амбицията да възстановят професията. Към тях бяха поставени изискванията за висок професионализъм и ненакърнен морал, при това отново в трудни социално-икономически условия. Те се справиха и в края на 1991 г. обединиха възстановената професия в доброволна *Асоциация на дипломираните експерт-счетоводители*. По думите на тогавашния министър на финансите Иван Костов, това беше първата професия, която в този труден, преходен период можеше да се упражнява само след полагането на три изпита в области, за които повечето хора дори не бяха слушали.

Преди 25 години по законов път беше създаден *Институт на дипломираните експерт-счетоводители*. Професията успешно вървеше към необходимото ѝ утвърждаване както в национален, така и в международен план и това беше легитимирано от Народното събрание. Бизнесът, а и обществото като цяло бяха свикнали, че представяната отчетна финансова информация следва да бъде съпроводена от мнението на дипломираните експерт-счетоводители. Сериозните български и чуждестранни предприемачи очакваха тяхното становище, преди да направят своите инвестиции. През 2001 г. беше възстановена одиторската клетва, а от началото на 2002 г. професията вече се регулираше от самостоятелния *Закон за независимия финансов одит*. В края на 2016 г. в сила влезе втората, напълно нова редакция на този закон, чрез който напълно се обхванаха регламентите и директивите на Европейския съюз. Както професионалните, така и етичните принципи, на които се опира и упражнява

професията, са изградени изцяло на утвърдените регулации на Международната федерация на счетоводителите със седалище в Ню Йорк.

Това е третата юбилейна книга, която *Институтът на дипломираните-експерт счетоводители* издава, за да отбележи посочените годишнини. Тя следва линията на предишните две издания и надгражда както с постиженията, така и обръща внимание на проблемите. На преден план са изведени не толкова хората и постовете, които те са заемали, колкото тяхното общо дело – да служат на обществения интерес. Още повече че не е възможно да се цитират имената на всички, които са дали своя принос в развитието на професията през последните 30 години. Нека да почетем и тези, които по естествени причини вече не са между нас! Представен е и един поглед към бъдещото на професията в нашата страна. Може би той ще бъде допълнителен мотив в стремежа на по-младите колеги към професионална реализация. След време други хора ще оценяват доколко прави сме били в прогнозите си, а може би в надеждите си. За първи път събрахме мнението на другите за нас, тези, които ни помогнаха в самото начало, тези, с които работим през годините, тези, които създаваха нормативната база, тези, които ни се доверяват и приемат нашите професионални услуги. Потърсихме спомените на хората, които ръководеха нашата представителна организация през годините. Благодарим на всички за съдействието! Надяваме се, че всички наши успехи ще се умножават, а всички проблеми ще бъдат своевременно и успешно решавани. Защото всичко това се прави в интерес на обществото, за едно успешно и ефективно стопанско развитие.